Autor Guste Santini
Ponedjeljak, 30 Rujan 2013 18:04

Na ovim stranicama više puta je korištena metafora carevog novog ruha aludirajući na stanje u hrvatskom gospodarstvu. Jedno je kad to analitičar ili komentator kaže ili napiše, a sasvim je druga kada to kaže političar koji obnaša funkciju ministra financija. Istine radi, valja reći da je ono što su katastrofičari tvrdili „izronilo“ i tako postalo dio naše tmurne svakodnevnice.

Proračun, nakon pet godina smanjenja gospodarske aktivnosti, nije moguće uravnotežiti. Obveze su, u najmanju ruku, jednake a raspoloživa se sredstva iz godine u godinu smanjuju. Pada kreditni rejting, a kamata raste li raste. Ono što stalno, istina bezuspješno, ističem jest činjenica da pored krize institucionalna rješenja dodatno usložnjavaju stanje u državnom proračunu. U svojim sam knjigama 2007. i 2008. godine pokazao kako država ima izravne i neizravne koristi od aprecijacije kune, s jedne strane, i, s druge strane, od deficita na računu robne razmjene s inozemstvom. To sam u knjizi Iluzija i stvarnost hrvatskog gospodarstva nazvao: Tečaj kune – učinak droge.

Nema dileme stanje je alarmantno. Ono što, međutim, zabrinjava jest činjenica da su se javili igrači koji su i sami svojom aktivnošću doprinijeli stanju u kojem jesmo. Odjednom su se gospoda osvijestila i nude lijekove za koje nije izvjesno da li su ili nisu lijekovi. Govoriti sada o prekomjernoj javnoj potrošnji čini se, u najmanju ruku, neparimjerenim ponašanjem. Političari u oporbi ukazuju kako ova vlast nije učinila ništa, a ono što je učinila rezultiralo je povećanjem deficita. Iako na prvi pogled imaju pravo jer stranka koja obnaša vlast snosi krivicu za stanje u zemlji; promotrimo li tu izjavu pažljivije vidjet ćemo da je postojeće stanje rezultat besmislene i opasne poltike po budućnost Lijepe naše sada već zrela žena. Mlada dama, ekonomska politika, rodila se je 4. listopada 1993. godine i dali smo joj obećavajuće ime: Stabilizacijski program. Na žalost, umjesto da djelatno svjedoči svoje ime, ona je kao, najprije, tvrdoglavo deriše pokazalo nezasitan apetit za svim mogućim robama iz inozemstva kao da se je rodila u, recimo, razvijenoj zemlji a ne u maloj i nerazvijenoj i k tome još tranzicijskoj zemlji. Roditelji, vlade RH, popuštali su joj kako bi zadovoljili njezine rastuće prohtjeve zaduživanjem, prodavanjem obiteljskog srebra. Vrč ide na vodu dok se ne razbije, kaže naš mudar narod. 2007. godine došlo je nevrijeme, svjetska kriza, a naša mala djevojčica nastavila je po svojme. Kada je vjetar uzeo maha, povećanje cijena sirovina i energenata, poznat kao inflacija, Lijepa naša pokazala se je neotpornom na udare što su roditelji, vlada, skrivali od susjeda, vjerovnika. Međutim, vjetar nikako da se smiri. I umjesto vjetra pojavile su se ugroze druge vrste – potresi, pa je svaka obitelj, države, brinula kako bi sačuvala vlastitu kuću. Neke su bile dobro građene, recimo Njemačka, druge su lijepo izgledale, recimo Italija, iako su se gotovo srušile. Neke nisu mogle izdržati potres, recimo Grčka, pa su se srušile. Mnoge kuće zbog potresa postale su ruševne. Na žalost, jedna od njih je i Lijepa naša. Umjesto da shvatimo da svi ukućani bez

obzira na poglede, političke stranke, pristupe spašavanju, Velika koalicija, tradicionalna svađa je dodatno podjelila ionako nesložnu obitelj.

Zaključno valja reći da će se svi oblici javne potrošnje smanjiti. Ovo možemo učiniti razumno i kontrolirano. Možemo to učiniti na naš tradicionalni neprimjereni način. Bilo kako bilo prošlo je vrijeme debelih krava, ostale su mršave krave. U međuvremenu je nestalo trave, pojavila se pustinja i krave se neće tako brzo vratiti kako nam to sugeriraju alkemičari.